

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر

فصلنامه‌ی علمی - پژوهشی فضای جغرافیایی

سال چهاردهم، شماره‌ی ۴۵

بهار ۱۳۹۳، صفحات ۹۴-۸۱

فضل‌الله احمدی میرقائد^۱

بابک سوری^۲

مهتاب پیرباوقار^۳

تصمیم‌گیری بر اساس روش‌های تحلیل سلسله مراتبی و فازی در ارزیابی توان زیست‌محیطی سرزمین برای توسعه کاربری مرتع‌داری

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۱/۰۸/۱۱

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۰۲/۲۵

چکیده

در فرایند آمایش سرزمین وجود اطلاعات و داده‌های زیاد باعث پیچیدگی، عدم قطعیت و تضاد در تصمیمات مدیریتی می‌شود لذا استفاده از روش‌هایی که این محدودیت‌ها را تا حدودی در طرح‌ریزی سرزمین کاهش دهند ضروری به نظر می‌رسد. این تحقیق باهدف استفاده از روش‌های تحلیل سلسله مراتبی و فازی در فرایند آمایش سرزمین صورت پذیرفته است. بدین منظور پس از انتخاب منطقه مطالعاتی و شناسایی عوامل اکولوژیک و اقتصادی - اجتماعی، معیارهای مؤثر در ارزیابی توان زیست‌محیطی سرزمین برای توسعه کاربری مرتع‌داری مشخص شدند. سپس بر اساس روش مقایسات زوجی و مقیاس هفتگانه اعداد مثلثی فازی وزن دهی و با تعمیم اوزان به لایه‌های اطلاعاتی مربوطه بر اساس روش‌های تحلیل سلسله مراتبی (AHP) و وزن دهی جمعی فازی (FSAW) همپوشانی نقشه‌ها انجام پذیرفت و منطقه با استفاده از این دو روش ارزیابی گردید. نتایج تحقیق بر اساس هر دو روش نشان داد که بخش‌های شرقی منطقه مطالعاتی برای

E-mail: f.ahmadi.m@gmail.com

۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه کردستان

۲ - استادیار گروه محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه کردستان

۳ - استادیار گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه کردستان

توسعه کاربری مرتع‌داری از توان مطلوب تری برخوردار است. هم‌چنین معلوم گردید که روش وزن دهی جمعی فازی (FSAW) نسبت به روش تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP) در ارزش‌گذاری نهایی پهنه‌ها از دقت بیشتری برخوردار است و قطعیتی که در مرزبندی پهنه‌ها به وجود می‌آید تا حدود زیادی کاهش پیدا می‌کند.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی توان زیست‌محیطی، کاربری مرتع‌داری، AHP، FSAW.